

ความไม่แน่นอนเชิงนโยบายส่งผลกระทบต่อการจัดหาวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแฟชั่น

รายงานล่าสุด Global Trade Update จากองค์การการค้าและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNCTAD) ชี้ว่า ความไม่แน่นอนเชิงนโยบายที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องกำลังผลักดันให้ต้นทุนสูงขึ้นและสร้างความปั่นป่วนในตลาดการเงิน โดยความไม่แน่นอนนี้มักสร้างความเสียหายมากกว่าการเก็บภาษีนำเข้า เพราะบริษัทต่าง ๆ ยังสามารถปรับตัวตามต้นทุนที่เพิ่มขึ้นได้ แต่กลับวางแผนรับมือได้ยากเมื่อนโยบายเปลี่ยนแปลงอย่างไม่คาดคิด

Fashion majors in developing countries are most at risk from the world's ongoing policy uncertainty. Credit: PrasiRodphan/Shutterstock.com.

ดัชนีความไม่แน่นอนของนโยบายการค้าโลก (World Trade Policy Uncertainty Index) ทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในไตรมาสแรกของปี 2025 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความไม่แน่นอนได้กลายเป็นประเด็นสำคัญในระดับโลก บริษัทข้ามชาติต้องเผชิญกับทางเลือกที่ยากลำบาก ไม่ว่าจะเป็นการกักตุนสินค้า การเปลี่ยนเส้นทางการขนส่งหรือการแบกรับค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม รายงานระบุว่าผู้ส่งออกรายย่อยและประเทศกำลังพัฒนา (ซึ่งเป็นแหล่งรวมของอุตสาหกรรมจัดหาวัตถุดิบแฟชั่นรายใหญ่) ต้องแบกรับภาระหนักที่สุด เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านการเงินและระบบโลจิสติกส์ในการรับมือกับผลกระทบสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและ

ผู้ประกอบการแฟชั่นรายใหญ่ที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนทางการค้าได้จำกัด ปัญหานี้อาจส่งผลให้สินเชื่อดึงตัวและจำกัดการลงทุน

นอกจากนี้ ในช่วงที่อัตราดอกเบี้ยทั่วโลกยังคงสูง ภาระจากความไม่แน่นอนที่เพิ่มเข้ามาจะยิ่งทำให้สถานะทางการเงินคลั่งเปราะบาง และอาจจำกัดงบประมาณที่รัฐบาลสามารถใช้เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจหรือการพัฒนาสังคมได้

UNCTAD ให้เหตุผลว่า ผลกระทบที่สร้างความเสียหายมากที่สุดคือการพังทลายของความเชื่อมั่นระหว่างประเทศ รายงานอธิบายว่า “เมื่อนโยบายไม่ชัดเจนหรือมีการเลือกใช้กฎเกณฑ์รัฐบาลต่างๆ ก็หันไปใช้มาตรการฝ่ายเดียวซึ่งนำไปสู่การตอบโต้ และวงจรนี้ก็ยิ่งเพิ่มความผันผวนให้แก่ห่วงโซ่อุปทาน” ข้อมูลของ UNCTAD แสดงให้เห็นว่าในช่วงต้นปี 2025 ประเทศพัฒนาแล้วยังคงมีแนวโน้มการนำเข้าที่คงที่ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนากำลังประสบกับความผันผวนที่รุนแรงขึ้น และประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุดก็มีประสบการณ์ความผันผวนที่รุนแรงขึ้นในภายหลัง ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า “กลุ่มที่เปราะบางที่สุดก็เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดด้วย”

แนวทางแก้ไขความท้าทายจากความไม่แน่นอนเชิงนโยบาย

รายงานของ UNCTAD ชี้ว่ามี 2 ปัจจัยที่สามารถช่วยลดความเปราะบางได้อย่างมีนัยสำคัญ

- 1. การกระจายตลาดส่งออก (Diversified export markets)**
- 2. การเข้าร่วมข้อตกลงทางการค้า (Participation in trade agreements)**

รายงานระบุว่า บริษัท (และซัพพลายเออร์ด้านแฟชั่น) ที่สามารถเข้าถึงหลายตลาดจะอยู่ในสถานะที่ดีกว่าในการปรับเปลี่ยนการจัดส่งเมื่อนโยบายเปลี่ยนไปและจำกัดการค้าในประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งช่วยลดการสูญเสียรายได้และความปั่นป่วนในการผลิตได้ ในระดับมหภาค ประเทศที่มีฐานการส่งออกที่กว้างขวาง – กล่าวคือมีการค้ากับพันธมิตรที่หลากหลาย – มักจะสามารถรับมือกับช่วงเวลาที่มีความไม่แน่นอนสูงได้ดีกว่า

รายงานใช้ **จีน** ซึ่งนับเป็นตัวอย่างที่ดี โดยระบุว่าในไตรมาสที่สองของปี 2025 แม้ยอดการส่งออกของจีนไปยังสหรัฐฯ จะลดลง แต่ยอดการส่งออกโดยรวมกลับเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับไตรมาสแรก การมีตลาดทางเลือกและความสัมพันธ์ทางการค้าที่แข็งแกร่งทำให้บริษัทจีนหลายแห่งสามารถลดผลกระทบจากนโยบายการค้าที่ไม่แน่นอนของสหรัฐฯ ซึ่งสามารถรักษาเสถียรภาพของการส่งออกและจำกัดผลกระทบเชิงลบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศได้

นอกจากนี้ การเข้าร่วมข้อตกลงทางการค้ายังสามารถช่วยปกป้องเศรษฐกิจจากความไม่แน่นอนของนโยบายการค้าได้ เนื่องจากข้อตกลงเหล่านี้ช่วยลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างกะทันหันทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม รายงานยอมรับว่าในไตรมาสล่าสุด ความผันผวนทางการค้าภายในข้อตกลงการค้าในภูมิภาคก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความไม่แน่นอนในข้อตกลง USMCA (สหรัฐฯ-เม็กซิโก-แคนาดา) โดยแนวโน้มใหม่นี้ตอกย้ำว่า แม้แต่การค้าภายในข้อตกลงที่คาดว่าจะมอบความแน่นอนและเสถียรภาพก็ยังสามารถถูกรบกวนได้เมื่อนโยบายของสมาชิกรายใหญ่คาดเดาไม่ได้

วิธีลดความไม่แน่นอนเชิงนโยบายและเสริมสร้างความยืดหยุ่นทางการค้า

UNCTAD ชี้ว่าความแน่นอนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการค้าระหว่างประเทศ และความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเงื่อนไขการเข้าถึงตลาดสามารถสร้างความปั่นป่วนให้กับห่วงโซ่อุปทานและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่มีรายได้น้อยและบริษัทขนาดเล็กอย่างไม่สมส่วน

ประเทศที่มีรายได้น้อยมีความเปราะบางเป็นพิเศษ เนื่องจากขาดอำนาจในการกำหนด ทบทวน หรือตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่กะทันหัน ในขณะที่บริษัทขนาดเล็กในประเทศกำลังพัฒนามักจะเผชิญกับข้อจำกัดเพิ่มเติม เช่น มีศักยภาพที่จำกัดในการปรับตัวต่อความผันผวน

UNCTAD ได้เสนอ 5 แนวทางปฏิบัติที่สามารถช่วยฟื้นฟูเสถียรภาพในการค้าโลกได้ ดังนี้

แจ้งล่วงหน้าก่อนการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การประกาศมาตรการทางการค้าที่เสนอไว้ล่วงหน้าอย่างเพียงพอจะช่วยให้มีการหารือ มีเวลาให้พันธมิตรทางการค้าปรับตัว และช่วยให้บริษัทต่างๆ สามารถปรับการดำเนินงานและห่วงโซ่อุปทานได้

สร้างนโยบายบนพื้นฐานข้อมูลที่ชัดเจน การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจที่โปร่งใสจะช่วยให้สื่อสารวัตถุประสงค์และเหตุผลเบื้องหลังการเปลี่ยนแปลง ซึ่งช่วยให้บริษัทและนักลงทุนสามารถวางแผนการลงทุน การผลิต และกลยุทธ์ทางการค้าได้อย่างมั่นใจ

ส่งเสริมการประสานงานระหว่างประเทศ สถาบันต่างๆ เช่น UNCTAD และองค์การการค้าโลก (WTO) สามารถช่วยให้สมาชิกประสานการตอบสนอง หลีกเลี่ยงจวงจรการตอบโต้ และกำหนดกรอบการทำงานในภาวะฉุกเฉินได้

เสริมสร้างความมุ่งมั่นในข้อตกลงทางการค้า กฎเกณฑ์ที่ชัดเจนและการระงับข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่คาดฝันและจำกัดขอบเขตของความกำกวมเชิงกลยุทธ์

การกระจายตลาดส่งออก การเปิดตลาดใหม่ๆ สามารถช่วยลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายในประเทศคู่ค้าบางแห่ง และเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวม

Source: JustStyle.com

Photo credit: PrasitRodphan/Shutterstock.com